

מבשר טוב

קידושא רבא

פרשת וישלח

תשפ"ג

עיה"ק ירושלים תובב"א

א.

בפרשת השבוע הכין יעקב עצמו לקראת פגישתו עם עשו והתפלל (לב, יא) "קִטְנִי מִכָּל הַחַסְדִּים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדְּךָ כִּי בְמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשֹׁנֵי מַחְנוֹת".

ויש לבאר כפילות הלשונות, שאמר יעקב קטנתי הם מן החסדים והן מן האמת, ומה כוונת אומרו אמת מה שלא כלול כבר בין החסדים שהזכיר. וכבר נעמדו המפרשים בזה וראה גם באוה"ח הק'.

ויש לבאר באופן זה, 'חסדים' הכוונה על חסדים גשמיים שנתן לו לחם לאכול ובגד ללבוש, וכפי שמזכיר ואומר שיש לו שור וחמור, צאן ועבד ושפחה, עד שנעשה לשני מחנות גדולות, והיינו חסד גשמי של ממון ועשירות שהשפיע עליו השי"ת.

ואילו 'אמת' הכוונה לעניינים שיסודם בעולם האמת, היינו ענייני רוחניות, תורה וקדושה, יראה ואהבה, כל מידות הרוחניות שגם אותם השפיע עליו השי"ת והצילו שיוכל להישאר בקדושתו ותורתו, וכפי שהביא רש"י בתחילת הפרשה 'עם לבן גרתי ותרתי' מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים, דהיינו שעמד על קדושתו ותורתו בבית לבן, וזה אומרו 'מכל האמת' כי עולם הרוחניות הוא עולם האמת, והשפעת תורה ורוחניות נקראת השפעת אמת, וזה הודאתו להשי"ת על חלק הרוחני שהשפיע עליו, שנשאר בתורתו וקדושתו ואף חניך את בניו אחריו בדרכו זאת, ולא ניזוקו ברוחניות בהיותם בגלות לבן.

ונמצא שיעקב אבינו ע"ה הודה להשי"ת הן על כל מה שהעניק לו בגשמיות והן מה שנתן לו ברוחניות ששמר עליו בתורתו וקדושתו.

ב.

ולבאר יותר את דברי יעקב אבינו מה הייתה כוונתו שהיה צריך להתנצל לפני השי"ת שהוא קטן מכל החסדים הללו ומכל הגשמיות והרוחניות שהשפיע עליו הבורא.

ויבואר באופן זה, לפעמים השי"ת עוזר לאיש ישראל ומשפיע עליו הרבה טובות והשפעות, או שיש לו תקופה טובה שהשי"ת ממלא אותו ברב טוב גדול, כמו שהיה ליעקב אבינו בשנים אחדות, שהלא הגיע לבית לבן אך במקלו כפי שהעיד 'כי במקלי עברתי את הירדן הזה', ובתוך כמה שנים מועטות נעשה עשיר גדול, ולו ארבעה נשים והרבה בנים ובנות ושפחות ועבדים וגמלים וצאן ובקר וכו' וכו', ואף ברוחניות נתעלה ועמד בנסיונו והצליח לשמור את דרכו דרך התורה ולחנך בניו וביתו בטובה ובקדושה, וזה זמן גבוה של השפעה גדולה שהשי"ת העניק לו בתקופה אחת.

ומי שמקבל השפעה רבה זו, צריך לדעת לנצל היטיב מעמדו והשפעתו, כי יכול על ידי השפעה שיש בידו לתקן עולם ומלואו, להיטיב לכל סובביו, דכיון שיש בידו שעת הכושר של השפעה רבה, הרי ככל שיגדיל לנצל את מה שיש בידו ולהיטיב לאחרים בגשמיות, ולהתעלות עצמו וסובביו ברוחניות, הרי ההשפעה עתה בידו ויכול לקבל הרבה הימנה, ורק צריך להיזהר לנצלה היטיב.

ויעקב אבינו ע"ה בענוותנותו אמר, שכל ההשפעה הרבה הזו שקיבל ברוחניות ובגשמיות, לא השכיל להשתמש בהם כראוי ולא תיקן די בכל העולם ולא נתעלה מספיק בזמן שפעו הגדול ולא השפיע לשובביו את מה שהיה יכול להשפיע הרבה יותר. וזה אומרו 'קטנתי מכל החסדים ומכל האמת', היינו שלא ניצל ולא השתמש מספיק בהשפעות הגדולות הרוחניות והגשמיות שקיבל בתקופתו זו ולא עשה עימם את המיטב להוציא מהם השפעה של תיקון ושל טוב לעולם שיישאר בידו מעשים הללו אחר שתלך כבר ההשפעה ממנו.

וכשלא עושים מעשים טובים בעיתות רמים עם הבריות בעת אושרו וכדומה כשיש ביכולתו לעשות כן, הרי מתקטנים ההשפעות שמקבל, וכדרך שאדם שיש ביכולתו לקיים התורה והמצוות בלי שיהיו לו מניעות, אבל הוא בנערותו לא מנצל את כוחותיו אלו ואז זמנים הטובים שניתנו לו, בוודאי שמקלקל כל השפעתו שיש בידו, וכן הוא אם אדם שיש ביכולתו לעזור ולסייע לאחרים ואינו עושה כן, הרי מפחיתים מהשפעותיו וכוחותיו שניתנו לו.

ג.

ומכאן יש לימוד לכל ישראל, בעת שמגיע עתות שפע וטובה מאת הבורא, לדעת ליקח השפע והטוב ולנצלם היטיב, שלא יהא אחר כך מן הצועקים על איבוד כל השפע ושלא השתמש ולא ניצל אותם כראוי ולא התעלה על ידי הטוב דרגות רמות.

והנה חתן לקראת חתונתו, הלא משפיעים עליו מלמעלה המון שפע טוב, בין בגשמיות ובין ברוחניות, מעלים אותו ונותנים לו לקראת ביתו החדש כלים נכונים שיוכל להגביה עצמו ברוחניות ולבנות ביתו בהרחבה בגשמיות, ושומה עליו על החתן לידע הזדמנות יקרה זו ולנצלה היטיב ולייקר את ההשפעה שיש בידו, בכדי שלא תאבד ח"ו, אלא יתקן עמה את עצמו ואת סובביו, למען תישאר בידו טובה זו.

וזה טעם שעושים קודם החתונה 'שבת עלייה לתורה' שרמז יש זה, שמעלים אותו לתורה ומרוממים אותו שידע החתן שיש כאן מעלה רמה, יש כאן 'עלייה לתורה' עלייה לגדלות ולהשפעה רבה, ובכך מעלים אותו ומסייעים לו שיקח עלייה זו ויתרומם על ידה וינצלה כראוי, שיכין כלים למלאות השפע הגדול שיורד עליו לקראת שמחתו בעת חופתו, שיוכל להגיע לידי התרוממות זו ויקח ממנה לכל חייו.

וכן בשאר זמנים שהשי"ת משפיע טוב על האדם, צריך ללמוד מיעקב אבינו ע"ה שלא יאמר אח"כ שלא ניצל לטובה את כל השפע שקיבל, אלא יקח השפע הרב וישתמש בו לטובה לתקן נפשו ולמלאות את עצמו בטובה זו, שתישאר בידו לאורך זמן.

ולעתיד לבוא כאשר יבוא מלך המשיח, אז יתגלה כל הטוב והשפע שנתן השי"ת לישראל וכמה היה מונח בזה פנימיות של תיקון ושל טובה רבה לכל העולם, ואז יראו הכל את מה שיש בכח כל דבר להשפיע פנימיות של טובה עבור העולם, ואז יתוקן הכל כראוי על ידי ההשפעות שלא ילכו לאיבוד, וזה יביא את השמחה הכללית לכל ישראל, בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי יום רביעי למייל שילחו ל m0732951213@gmail.com